

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndc/5/2024
Identifikačné číslo spisu:	6123396666
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6123396666.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Bratislava, Mlynské Nivy 4924/44A, IČO: 00 686 832, proti žalovanej obchodnej spoločnosti DPC Advertising, s.r.o., Veľký Biel, Bratislavská 70, IČO: 35 966 343, zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária JUDr. Andrej Struhár, s.r.o., Bratislava, Kubániho 16, IČO: 51 744 775, o zaplatenie 53.288,68 eura, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 43C/33/2023, o nesúhlase Okresného súdu Pezinok s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica vedenom pod sp. zn. 19Up/1470/2023, takto

rozhodol:

Na prejednanie veci je príslušný Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Súdny spis bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložený z dôvodu nesúhlasu Okresného súdu Pezinok s postúpením sporu z Okresného súdu Banská Bystrica postupom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Okresný súd Pezinok svoj nesúhlas s postúpením sporu odôvodňuje tým, že zo žaloby vyplýva, že ide o obchodnoprávny spor, ktorý vznikol na základe odstúpenia od zmluvy uzatvorenej medzi subjektom verejného práva pri zabezpečovaní verejných potrieb (štátom, zastúpených príslušným ministerstvom) a podnikateľom pri jeho podnikateľskej činnosti. Zabezpečovanie verejných potrieb subjektu verejného práva je dané na základe poskytnutia dotácie v rámci minimálnej pomoci na podporu malého a stredného podnikania v súvislosti s vypuknutím ochorenia COVID-19, v rámci ktorého žalobca kompenzoval nekryté fixné náklady žalovaného, keďže mal významne sťažené podmienky vykonávať svoju podnikateľskú činnosť.

2. K postúpeniu sporu na Okresný súd Pezinok došlo v rámci upomínacieho konania postupom podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“). Najvyšší súd uvádza, že z písomnosti Okresného súdu Banská Bystrica o postúpení veci (č. l. 3) nevyplýva dôvod, pre ktorý došlo k postúpeniu na Okresný súd Pezinok, a teda, aké okolnosti existujúce v čase začatia konania boli rozhodujúce pre určenie súdu príslušného na prejednanie veci podľa CSP a aké procesné normy

upravujúce príslušnosť súdu použil.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Pezinok podľa § 43 ods. 2 CSP, prejednal spor o príslušnosť a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Pezinok s postúpením veci je dôvodný.

4. Podľa § 12 ods. 1 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

6. Podľa § 22 písm. a) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

7. Z obsahu predloženého spisu vyplynulo, že žalobkyňa sa voči žalovanej domáha vrátenia poskytnutej dotácie titulom odstúpenia od zmluvy o poskytnutí dotácie uzavretej medzi stranami sporu. Zmluva bola uzavretá v rámci Schémy štátnej pomoci na podporu podnikov v súvislosti s vypuknutím ochorenia COVID-19 - dotácie na fixné náklady a podľa § 51 OZ, § 8 ods. 2 a § 8a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 7 ods. 4 a 5 zákona č. 290/2016 Z. z. o podpore malého a stredného podnikania a o zmene a doplnení zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

8. Predmetné dotácie boli poskytované ako reakcia štátu na vypuknutie nákazy COVID-19 za účelom nápravy vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu, pričom má svoj právny základ na úrovni práva Európskej únie v čl. 107 ods. 3 písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Danou pomocou bol tak sledovaný záujem štátu na riadnom fungovaní hospodárstva. Najvyšší súd zastáva názor, že poskytovanie dotácie štátom v prospech jednotlivých subjektov určených zákonom, ako tomu je v tomto prípade, spadá na účely § 261 ods. 2 ObZ pod pojem zabezpečovanie verejných potrieb (uznesenie najvyššieho súdu z 31. októbra 2023 sp. zn. 2Ndob/11/2023). Nepochybne riadne fungovanie hospodárstva má pozitívny vplyv na verejné potreby. Najvyšší súd tak uzatvára, že v konaní uplatnená pohľadávka vznikla zo záväzkového vzťahu podľa § 261 ods. 2 ObZ medzi subjektom verejného práva, týka sa zabezpečovania verejných potrieb a podnikateľom pri jeho podnikateľskej činnosti v širšom kontexte.

9. Súčasne je potrebné poznamenať, že obchodnoprávny spor nie je bližšie procesnými normami definovaný, avšak práve procesné normy slúžia realizácii hmotného práva, ktoré je súdom v konaní nachádzané a ktorému má byť poskytnutá ochrana. Preto by bolo neúčelné, ak by spory vyvolané z obchodného záväzkového vzťahu neprejednávali a nerozhodovali súdy kauzálne príslušné v obchodnoprávných sporoch vymedzené v § 22 CSP. Z procesnoprávneho hľadiska sa tak v tomto prípade jedná o obchodnoprávny spor, v ktorom sa koná a rozhoduje o uplatnenom práve vzniknutom v rámci obchodného záväzkového vzťahu.

10. Vzhľadom na adresu sídla žalovanej a povahu sporu ako obchodnoprávneho je na prejednanie veci (kauzálne) príslušný Mestský súd Bratislava III, a to v zmysle § 12 ods. 1 CSP v spojení s § 15 ods. 1 CSP a § 2 ods. 21 zákona č. 371/2004 Z. z..

11. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Okresného súdu Pezinok s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný, preto rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.